

Inatsisartunut ilaasortaq
Akitsinnguaq Olsen, Siumut

Maani

§ 37 tunngavigalugu apeqqut benchmarking atorlugu ilaqtariit assigiinngitsunik atugallit aningaasaqarnikkut misissuiffigisinnaaneratt pillugu.

24. jan 2012
Sagsnr. 2012-060292
Dok. Nr. 802084

Asasara Inatsisartuni ilaasortaq, Akitsinnguaq Olsen, Siumut,

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: ikinn@nаноq.gl
www.nanoq.gl

Benchmarking atorlugu ilaqtariinnik Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi taamatut atugalinnik misissuisinnaaneq pillugu apeqqutinnut qujanaq, ilaqtariillu imaattut misissuiffigineqarsinaapput:

- Aappariit marlunnik qitornallit attartortittakkamik najugallit tamakkiisumillu pisortanit ikiorserneqartut (pisariaqartitsisutut nalilerlugit ikiorsikkat);
- Angajoqqaq kisimiittoq marlunnik qitornalik attartortittakkamik najugalik tamakkiisumillu pisortanit ikiorserneqartoq (pisariaqartitsisutut nalilerlugu ikiorsigaq);
- Aappariit aappaa SIK malillugu ilinniarsimanngitsutut akissaatilik, aamma pensionisteq attartortittakkamik najugallit;
- Aappariit tamarmik pisortanit utoqqalinersiaqartut, attartortittakkani najugallit.

Aallarniutigalugu Naalakkersuisut oqaatigissavaat ilaqtariit ataatsimik amerlanerusunilluunniit pisortanit tamakkiisumik ikiorserneqartut Naalakkersuisunit eqqumaffigineqarluarmata, minnerunngitsumik ilaqtariit meerartaqaraangata.

Aallarniutigalugu paasissutissiisnaavugut Naalakkersuisut massakkut benchmarking atorlugu ilaqtariinnik assigiinngitsunik atugassaqarneri pillugit apeqqummilu pingaarnerutinneqartunik paasiniaanissamik eqqarsaateqanngimmata. Tamanna pissuteqarneruvoq Kalaallit Nunaanni nuussanik aningaasarsiaqartut 2009-p ukiaaniit 2011-p upernaavanut sukumiisumik misissuiffigineqarsimmamata, tassa Akileraartarneq Atugarissaanermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutissaata *'pissuuserput inuulluarnepullu – massakkut iliuuseqaqqusipput'* suliarineranut atatillugu. Annerusumik isiginiarneqarsimapput pisortanit ikiorsiissutinik pisartut utoqqalinersiallillu, sulilu isiginiarneqarnerusimallutik meeqqanit pilersuisussaasutut pissusaaffeqartut.

Misissuisimanerit tamakku aallaavigalugit Akileraartarnermut tungiuinermullu ataatsimiititaliarsuaq inooqatigiinnermi qulakkeerinissamut assigiinngitsunik innersuussuteqarpoq. Innersuussutit taakku siullertut qulakkeerniassavaat, inuit suulluunniit pissutigalugit imminnut pilersorsinnaajunnaarsimasut aningaasatigut naammaginarlutik atugassaqaarnissaat. Tamatuma aamma saniatigut qulakkeerniartussaavaat pisortanit ikiorsiutaasartut siunertaqartumik tunniunneqartarnissaat, taamaaliornikkut inuit pisariaqartitsinerpaat pissarsiassaat

qulakkeerneqassammata. Tamanna ilaatigut anguneqassaaq periutsit assigiingitsut assigiit inissinnerisigut. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliaq innersuussivoq periutsit makkuussasut:

- **Malittarisaqarluni agguariaaseq:** Qulakkeeriniarluni ikorsiissutinik tunniusseriaaseq *malittarisaqarluni agguariaaseq* atorneqassaaq qulakkeerneqassammat innuttaasut assigiimmik pineqarnissaat aamma eqqortussap nukittorsarneqarnissaa. Tamatumuunakkut *allaffissornikkut sulisorisanut piumasaqaatit* annikillisinneqassapput aamma *allaffissornerup* kommunemi *annertussusia* eqqarsaatigalugu.
- **Ingerlasumik atuineq:** Inooqatigiinnermi qulakkeeriniarluni periuseq tunngaveqassaaq 'periuseq *pisinnaatitaaffik aamma pisussaaffik*' tunngavigalugu. Inooqatigiinnermi ikorsiissutit ingerlasumik atuinertut ingerlanneqassaaq, tassuunaquullugu suliffisaqartitsineq annertusarneqassammat aammalu inuit pisariaqartitsinerit pisortaniit aningaasaliiffiqineqassammata.
- **Aningaasat pisissutaasinnaanerat aallaavigalugu ingerlatsineq:** Inooqatigiinnermi aningaasaliissutit annertussusilerneqartassapput akit qaffakkiartornerat tunngavigalugu (aningaasat pisissutaasinnaanerata aqqinneqarnera), taamaaliornikkut inooqatigiinnermi aningaasaliissutit pisissutaasinnaanerat akit qaffakkaluarpataluunniit taannaatiinnarusullugu.
- **Uttortaaneq:** Ersarissuunissaat, assigiimmik pinninneq aamma anguniakkamik siunertaqarneq qulakkeeriniarlugit inooqatigiinnermi aningaasaliissutit tunniunneqartassapput *aningaasarsiatut tunngaviit assigiit* tunngavigalugit aamma *erseqqissunik assigiinnillu malittarisaqarluni utertinnissaat* qulakkeerneqassaaq.
- **Annertussusiliineq:** Inooqatigiinnermi qulakkeerinninnermi tunniussat tamarmik *akileraarutaassapput* taamaaliornikkut aningaasarsiat suugaluartulluunniit *naligiissinneqarsinnaanissaat* annertusineqassammat. Taamaaliornermi aamma *inooqatigiinnermi ajornartorsiutit* annikillisinneqassapput suliffeqalernerimut ikaarsaarnermi. Aningaasaliissutissat nalimmassarneqassapput *akileraarutaasussaaneri* eqqarsaatigalugit.
- **Ilaqutariit ataatsimoortut:** *Ilaqutariit* ataatsimut isigisariaqarput, taamaaliortoqanngippat inuit ataasiakkaarlugit aningaasaliiffiqineqartarneri tunniussiniarnermi equngassuteqalersinnaammata, aningaasartuutaaneruinnarlutillu tunniussaasartut ikilisinneqanngippata.

Periutsit taakku innersuussutillu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap isumaa malillugu kinguneqassaaq pisortanit ikorsiissutit suleqatigiisikkuminarnerussammata (akiligassanut aalajangersimasunut pilersuinissamullu) aamma meeqqanut tapit, meeqqanut aningaasaliissutit aamma paaqqinnittarfinnut akiliutit. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq meeqqat aningaasaliiffiqineqartartut angajoqqaamik suliffeqarnerat suliffeqannginneralluunniit apeqqutaatinnagu naammaginarunik atugassaqartitaallutik inuussammata. Ilangullugu qulakkeerneqassaaq angajoqqaat pisinnaasartik tamaat atorlugu imminnut napatissinnaanissamut qaqugumulluunniit pilerigisaqartuassammata. Meeqqat inuunerminni periarfissaasa pingaaruteqarnerat angajoqqaat sulilerneranni meeqqat angajoqqaamik inooqatigiinnermi aningaasatigut inissisimanerat uppernarsarneqarluartarpoq.

Naalakkersuisut Inatsisartuni saqqummiussinerat oqallinnerillu *'Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap innersuussutai pillugit nassuiaanerit malitseqartitsinerillu'* tunngavigalugu tulleriaarinissat innersuussutillu atuutilersinneqarnissat siunertaralugit annertuumik pilersaarusiortoqalerpoq. Inooqatigiinnermi qulakkeeriniarluni periutsimik allanngortitsineq tassungalu ilaatigut ilaatillugu aningaasaleeriaatsip aamma inuit nuussanik aningaasarsiaqartut amerliartornerat ukiuni aggersuni peqqissaartumik malittarineqassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mimi Karlsen